

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Q. 220. An filio, in domo paterna laboranti debeat salarium; & possit illud occultè sibi compensare, si negetur, vel si pudeat petere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

possit, suo tempore compensandi fratribus, si autem pater & fratres resciant, nec petant satisfactionem, censentur condonare, *Burgh. Cent. 2. cas. 36.*

Q. 220. An filio in domo paterna laboranti, 1034
debeatur salarium; & possit sibi illud occultè compensare, si negetur, vel si pudeat petere. R.

§. I. Salarium deberi putant (*Nav. Lop. Ang. Gomez, Less. n. 81. Dicast. lib. 2. t. 2. d. 9. n. 187. Burgh. cas. 80. Petsch. q. 6. art. 2. aliique apud Lugo d. 5. n. 42., idem dicunt Escob. & Corr. apud Moyam. t. 6. d. 4. q. 1., qui n. 6. vocat sententiam probabilissimam: Dian. p. 4. t. 4. R. 66. vocat tutam: Rationem dant, quia talis filius est veluti socius negotiationis, neque debet esse deterioris conditionis, quàm famulus vel extraneus, qui cum hero lucraretur junctâ industriâ; quod magis valet, si filius sit emancipatus, aut illegitimus, uti notat Sanch. in Conf. lib. 1. c. 2. d. 8., qui non subest potestati patriæ; item si filius serviat matri, quia filius non est in matris potestate. Oppositam sententiam tenent *Silv. Molin. Laym.* aliique pluri, quos citat & sequitur *Moya*, suntque rationes graves, nam 1. Non est consuetudo, ut talis filius salarium exigat, inquit rectè *Laym.* 2. Quid magis rationi congruum est, inquit *Lugo*, quàm ut filius agricolæ juvet patrem in agricultura, filius mercatoris in mercatura? præsertim cum sic addiscant illas artes, inquit rectè *Mol.*, addens non facile fore tam audacem filium, qui ideo petat salarium. 3. Si salarium petat, pater justè subtrahit victum & vestitum, non enim tenetur hoc dare filio potenti ea lucrari, uti ex communi *Laym. lib. 3. t. 4. c. 8. n. 5.,* ergo salarium compensatur per sustentationem. 4. Si filius petivisset salarium, pater potuisset eum repellere, vel accipere ejus loca*

R. r

alium,

alium, qui gratis, aut viliori pretio, aut melius servivisset, ergo cum non contraxerit cum filio, non tenebitur ei dare salarium. Quod *Conf.*, quia quando praesens est ille, cujus negotium geritur, gestor negotii non potest petere salarium, de quo mentionem non fecit, inquit recte *Molina* t. 2. d. 234., quia non petens censetur remittere. §. Jura apud *Sanch.* dicunt filium debere patri operas industriales: similia Jura apud *Sanch.* dub. 9. & apud *Laym.* n. 12. absolute statuunt hoc acquiri patri, quod filius lucratur ex bonis Paternis, estque hoc in communi utile filiis, maxime ut vitentur lites, quisque enim posset dicere se hoc, alter se illud praestitisse etiam pretio aestimabile, ergo jura recte statuerunt, ut omnia lucra essent Patris, postea inter filios aequaliter dividenda. Haec secunda sententia est longe probabilior.

1035 §. II. Quamvis daremus primam sententiam probabiliorum esse, attamen adhuc absolute tenendum esset, si a patre negaretur salarium, vel filium puderet petere, non fore licitum filio occulte sibi illud compensare: Ratio est, quia occulta compensatio non est licita, nisi ubi jus est certum, uti dictum est n. 962., Jus autem filii non est hic certum, uti patet ex dictis, quia secunda sententia est saltem probabilis, ergo.

1036 §. III. Notat *Laym.* n. 6. ad id saltem Confessario servare sententiam oppositam, ut si ejusmodi filius bona fide talem compensationem fecerit, mitius cum illo agat, & non statim obliget ad restitutionem exactam ejus, quod respondet tali industriae: sed contra est, quia quamvis possit talis filius per bonam fidem a peccato fuisse excusatus, tamen non ideo excusatur a restitutione ex re accepta, ob rationem ante datam.

Q. 221.